

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Klon

Protokolant: Agnieszka Lach

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016 roku w Rybniku

sprawy z powództwa D. W., M. W.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz powoda D. W. 82 000 złotych (osiemdziesiąt dwa tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

2) dalej idące powództwo powoda D. W. oddala,

3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda D. W. 4436,65 złotych (cztery tysiące czterysta trzydzieści sześć złotych 65/100) tytułem kosztów procesu,

4) zasądza od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz powódki M. W. 50 000 złotych (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

5) dalej idące powództwo powódki oddala,

6) zasądza od pozwanego na rzecz powódki M. W. kwotę 2451 złotych (dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania,

7) nakazuje zapłacić pozwanemu (...) S.A w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R.:

- 494 złote (czterysta dziewięćdziesiąt cztery złote) tytułem wydatków sądowych od uiszczenia których powodowie byli zwolnieni,

- 6600 złotych (sześć tysięcy sześćset złotych) tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powodowie byli zwolnieni.

UZASADNIENIE

W pozwie przeciwko (...) S.A w W. powód D. W. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego:

a) 82 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią osoby najbliższej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty,

b) 7200 złotych wraz z opłatą skarbową tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego .

W motywach pozwu opisał zdarzenie z dnia 17 maja 2007 roku w którym zginęła jego matka T. W.. Stwierdził, iż pozwana wypłaciła mu na podstawie decyzji z dnia 15.05.2015 roku kwotę 18 000 złotych tytułem zadośćuczynienia a kwota ta jest nieadekwatna do stopnia krzywdy, jakiej doznał powód w wyniku śmierci matki. W ocenie powoda doszło do zerwania więzi rodzinnych pomiędzy nim a matką, które były bardzo silne – co powód szeroko opisał – co w konsekwencji winno się odzwierciedlać zasądzeniem zadośćuczynienia w żądanej kwocie.. (Pozew k. 1 – 7 akt sprawy)

Dodatkowo powód wniósł też wniosek o zwolnienie go od kosztów sądowych w całości.

W postanowieniu z dnia 15 stycznia 2016 roku powód D. W. został zwolniony od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości. (Postanowienie k. 43 akt sprawy)

W pozwie przeciwko (...) S.A w W. powódka M. W. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego:

a) 70 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią osoby najbliższej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty,

b) 7200 złotych wraz z opłatą skarbową tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego .

W motywach pozwu opisała zdarzenie z dnia 17 maja 2007 roku w którym zginęła jej matka T. W.. Stwierdziła, iż pozwana wypłaciła jej na podstawie decyzji z dnia 15.05.2015 roku kwotę 10 000 złotych tytułem zadośćuczynienia a kwota ta jest nieadekwatna do stopnia krzywdy jakiej doznała powódka w wyniku śmierci matki. W ocenie powódki doszło do zerwania więzi rodzinnych pomiędzy nią a matką, które były bardzo silne – co powódka szeroko opisała – co w konsekwencji winno się odzwierciedlać zasądzeniem zadośćuczynienia w żądanej kwocie.. (Pozew k. 1 – 7 akt sprawy)

Dodatkowo powódka wniosła też wniosek o zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości.

W postanowieniu z dnia 15 stycznia 2016 roku powód M. W. została zwolniona od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości. (Postanowienie k. 43 akt sprawy)

W odpowiedzi na pozew pozwane (...) S.A w W. wniosło o:

- oddalenie powództwa,

- zasądzenie kosztów procesu wedle norm przepisanych.

Pozwany zakwestionował wysokość żądanego zadośćuczynienia i stwierdził, iż wcześniej wypłacona kwota zarówno dla powoda ja i powódki, jest adekwatna do stopnia doznanej krzywdy. (Odpowiedź na pozew k. 50 – 52 akt sprawy).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 maja 2007 roku w Z. M. K., spowodował wypadek drogowy, w rezultacie którego pasażerka samochodu T. W. doznała wielonarządowego urazu, który spowodował jej zgon. Za ten czyn M. K. został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres lat 5.

Dowód: wyrok z 3 stycznia 2008 roku w sprawie II K 481/07 Sądu Rejonowego w Myszkowie k. 29 – 30 akt sprawy,

Przed wypadkiem D. W. jako 11 – letni nastolatek mieszkał wraz z matką i starszym bratem w J.. Relacje w rodzinie były zaburzone bowiem wcześniej ojciec znęcał się psychicznie i fizycznie nad T. W. i w 2004 roku wyprowadził się ze wspólnego mieszkania. Wcześniej ojciec powoda kazał wyprowadzić się z domu powódce M. W., która wtedy wyjechała z kraju do W., gdzie podjęła pracę, miała wtedy 19 lat. T. W. przejęła opiekę nad małoletnim wówczas D. W., choć wcześniej również praktycznie w całości realizowała obowiązki wychowawcze wobec synów i córki. Chodziła na

wywiadówki, prowadziła dom, była dla dzieci podporą i autorytetem. W 2003 roku T. W. odwiedziła powódkę M. W. we W.. Powódka mieszkała tam ze swoim partnerem i synem. T. W. przebywała we (...),5 miesiąca. Powódka miała bardzo silną relację z matką, kiedy ta wyjechała to powódka pisała do niej listy na które T. W. odpisywała. W (...) urodził się drugi syn powódki, którego T. W. już nie zobaczyła a знаła go jedynie ze zdjęć. Wtedy kiedy wydarzył się wypadek powód D. W. również był pasażerem samochodu, prowadzonego przez M. K., który był mężem siostry T. W.. W wyniku wypadku powód doznał otarcia skóry na głowie. Matkę w dniu wypadku powód widział po raz ostatni. W chwili uderzenia powód się obudził i zobaczył T. W., która nieprzytomna spoczywała na drzwiach samochodu, częściowo będąc na zewnątrz pojazdu. Powód próbował udzielać matce pomocy. Kiedy przyjechało pogotowie (...) została zabrana do szpitala i w drodze do tej placówki zmarła.

Dowód: zeznania M. W. i D. W. – rozprawa z dnia 5 października 2016 roku – protokół k. 162 – 163 akt sprawy,

Matka była dla powoda jedynym oparciem. Jako nastolatek powód wszędzie pojawiał się z matką. Często jeździł z nią i starszym bratem K. na wycieczki. T. W. troskliwie zajmowała się synem, przygotowywała mu posiłki oraz dbała o jego edukację (chodziła na wywiadówki i odrabiała z nim zadania domowe). Nastoletni wówczas powód sypiał z matką w jednym łóżku. Śmierć matki była dla powoda szokiem. Efektem było obniżenie wyników w nauce, powód praktycznie przestał się uczyć. Opiekę formalnie przejął nad nim ojciec, który jednak praktycznie nie interesował się jego wychowaniem a rolę ojca przejął starszy brat K., który miał wtedy 19 lat. Ojciec powoda karcił go fizycznie, wtedy powód zaczął uciekać z domu i nie chodził do szkoły. Powód stracił sens życia, wpadł w złe towarzystwo. Po powrocie do szkoły powód korzystał z pomocy pedagoga szkolnego. Ojciec powoda uniemożliwiał mu kontakt z siostrą i kiedy D. W. miał 17 lat ojciec wymeldował go z mieszkania. W wieku lat 18 powód wyprowadził się od ojca i zamieszkał w wynajętym pokoju, w hotelu robotniczym, wraz z kolegą. Utrzymywał się wtedy z renty po matce w kwocie 500 złotych. Teraz powód wynajmuje mieszkanie, szuka pracy i stara się dawać sobie radę w życiu.

Dowód: zeznania M. W. i D. W. – rozprawa z dnia 5 października 2016 roku – protokół k. 162 – 163 akt sprawy, zeznania świadka T. L. – rozprawa z dnia 22 czerwca 2016 roku – protokół k. 114 akt sprawy,

Śmierć matki była dla M. W. szokiem. Zarówno ona jak i D. W. bardzo silnie przeżyli pogrzeb matki. Kiedy powódka dowiedziała się o śmierci matki w reakcji na tą wiadomość zemdląca. Na pogrzeb powódka przyjechała z W.. Przez długi czas po śmierci matki powódka miała problemy ze snem.

Po śmierci matki partner powódki skłonił ją do wyjazdu do Tunezji, gdzie była 6 lat. Nie była jednak w stanie ułożyć tam sobie życia, bowiem jej partner poniżał ją i zmuszał do ciężkiej pracy. Uciekła z Tunezji i wróciła do Polski, zamieszkała w J.. Aktualnie próbuje sobie ułożyć życie z innym partnerem, z którym wspólnie zamieszkała w J.. Do dzisiaj powódka nosi zdjęcie matki w portfelu. Jak tylko może to jedzie na jej grób, choć jest on 600 km od J., bowiem życzeniem matki było skremowanie jej zwłok i pochowanie jej wraz z rodzicami (w innym regionie kraju). Po śmierci matki powódka zamknęła się w sobie, nie miała z kim porozmawiać. 28 kwietnia 2016 roku powódka przeszła zawał serca a wcześniej przez okres 5 lat chorowała na nadciśnienie. Dolegliwości te powódka wiąże ze śmiercią matki.

Dowód: zeznania M. W. i D. W. – rozprawa z dnia 5 października 2016 roku – protokół k. 162 – 163 akt sprawy, zeznania świadka T. L. – rozprawa z dnia 22 czerwca 2016 roku – protokół k. 114 akt sprawy,

Powódka M. W. nadal odczuwa brak matki T. W., z którą łączyła ją przyjaźń. Powódka znajdowała u matki wsparcie w różnych problemach życiowych. Po śmierci matki powódka nie korzystała z terapii psychologicznej i nie leczyła się psychiatrycznie. Zachowała w pamięci bardzo pozytywny obraz matki i z jej zachowania się wynika, że identyfikowała się z matką emocjonalnie i matka stanowiła dal nie osobą bliską i ważną uczuciową. Powódka postrzegala matkę jako autorytet w wielu sprawach. Po śmierci matki powódka doznała ogólnych trudności w zakresie funkcjonowania. Miała trudności z zasypianiem, które utrzymywały się przez okres lat 4, powracały też sny związane z matką. Stany te z czasem się wyciszyły. W związku z silnym stresem, jakim była nagła śmierć bliskiej osoby powódka doświadczyła przejściowego nasilenia objawów nerwicowych oraz zaburzeń emocjonalnych typowych dla procesu żałoby. Nie

przeszkodziły jej one jednak w społecznym funkcjonowaniu i działaniu. Powódka nadal przeżywa stratę, jednak potrafiła się przystosować do zmian życiowych. Proces żałoby u powódki został zakończony.

Dowód: opinia biegłej K. Z. – k. 132 – 137 akt sprawy,

Powód D. W. posiada wykształcenie podstawowe z przyuczeniem do zawodu lakiernika. Edukację szkolną zakończył z dwuletnim opóźnieniem. Do 8 roku życia wychowywał się w pełnej rodzinie. Następnie rodzice się rozwiedli. Ojciec znęcał się fizycznie nad matką a powód był tego świadkiem. Powód miał jedynie powierzchowny kontakt z ojcem a tworzył bliską relację z matką. Czuł się przez nią akceptowany i rozumiany. Odnajdywał w niej wsparcie oraz poczucie bezpieczeństwa. Powód silnie przeżył śmierć matki. Przez długi czas nie przyjmował faktu śmierci matki. Nie potrafił opanować płaczu. Po śmierci matki nie korzystał z pomocy psychologicznej. Nadal odczuwa żal po stracie matki. W reakcji na śmierć matki u powoda ujawniły się zaburzenia adaptacyjne, przejawiające się w trudnościach szkolnych oraz w problemach wychowawczych. Utrata matki stanowiła dla niego silną emocjonalną traumę i zaważyła niekorzystnie na jego dalszym rozwoju emocjonalno – społecznym. Matka pełniła bowiem dominującą rolę w procesie wychowania powoda. Adaptacja do nowej sytuacji była dla powoda utrudniona z uwagi na niedojrzałe mechanizmy obronne wynikające z jego wieku (11 lat) a także prawdopodobny, niedostatecznie pożądaný wpływ środowiska wychowawczego ojca. W tym środowisku powód nie miał poczucia bezpieczeństwa, oparcia i właściwej troski. Nie uznawał autorytetu ojca i nie potrafił odnaleźć się w nowym układzie rodzinnym. Powód dosyć szybko usamodzielniał się i podjął nowe role społeczne, w tym zawodowe. Aktualnie posiada wsparcie w najbliższym otoczeniu. Analiza procesu żałoby wskazuje na progresywny przebieg procesu adaptacji psychicznej do sytuacji silnie stresującej, jaką była śmierć matki. Powód samodzielnie organizuje sobie życie, tak aby poradzić sobie bez zmarłej matki. U powoda wystąpiły nieprawidłowości w strukturze osobowości, będące wypadkową niekorzystnych warunków rozwojowo – wychowawczych w środowisku rodzinnym (przemoc domowa, alkoholizm ojca, rozpad rodziny) oraz utrata matki w wieku dziecięcym. Jego obraz własnej osoby jest zabarwiony negatywnie, ujawnia niską samoocenę i poczucie mniejszej wartości, z tego powodu doświadcza niejednokrotnie poczucia niezdecydowania, pesymizmu, niezadowolenia z siebie, bywa drażliwy. Poczucie mniejszej wartości i niezdecydowania przekłada się na jego stosunki z ludźmi, w kontaktach bowiem odczuwa stres i obawę przed odrzuceniem. W sferze emocjonalnej u powoda obserwuje się skłonność do blokowania emocji, tłumienia afektów, zahamowań, powściągliwość w wyrażaniu emocji, maskowanie uczuć. Powód przejawia słaby wgląd w siebie, jest skłonny do idealizowania siebie i izolowania się od własnych problemów, frustracji, niepowodzeń, poszukuje ich przyczyny poza własną osobowością. Skłonny jest do zachowań opozycyjnych bądź przystosowuje się do otoczenia przymusowo.

Dowód: opinia biegłej K. Z. k. 138 – 142 akt sprawy,

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda D. W. było zasadne w całości co do roszczenia głównego i jedynie w zakresie odsetek wymagało korekty, w tym zakresie dalej idące powództwo powoda musiało zostać oddalone.

Roszczenie powódki M. W. było zasadne do 50 000 złotych i następnie modyfikacji podlegało też roszczenie odsetkowe czyli ponad kwotę 50 000 złotych roszczenie zostało oddalone jak i w określonym zakresie odsetkowym o czym niżej.

Rozważania co do ogólnej zasady czy powodom – D. W. i M. W. – przysługuje zadośćuczynienia z tytułu śmierci T. W. na podstawie art. 448§1 k.c.

Z zeznań powoda D. W. i powódki M. W. jak i z zeznań świadka T. L., a także z opinii biegłej K. Z. wynika jednoznacznie, iż:

- T. W. była bardzo dobrą matką,
- T. W. była autorytetem dla swoich dzieci,

- T. W. była filarem rodziny w sensie odpowiedzialności za jej utrzymanie, jak i w sensie relacji z dziećmi.

Innymi słowy T. W. stworzyła w rodzinie dobrą atmosferę a więzi rodzinne między nią i dziećmi były bardzo silne, zatem jej śmierć spowodowała utratę tych relacji i więzi. W ocenie sądu tego rodzaju bliska rodzinna relacja oraz więzi rodzinne, jakie były udziałem T. W. i powodów: D. W. oraz M. W. są dobrem osobistym chronionym przez prawo cywilne – art. 23 k.c. Tego rodzaju wnioski potwierdzają orzeczenia sądów powszechnych i Sądu Najwyższego:

Zachodzą wszelkie przesłanki do uznania prawa do zachowania szczególnie bliskich więzi rodzinnych za osobne dobro osobiste każdej osoby fizycznej w rozumieniu art. 23 k.c., którego ochrona jest przedmiotem zainteresowania prawa cywilnego i nie jest wyłączona spod zastosowania art. 24 k.c. i art. 448 k.c. Poczucie więzi rodzinnych istniejących pomiędzy małżonkami niewątpliwie stanowi przedmiot zainteresowania prawa cywilnego w takim samym zakresie, w jakim regulowane prawem cywilnym są stosunki między małżonkami. O ile przedmiotem prawa rodzinnego są wewnętrzne stosunki panujące w rodzinie, o tyle prawo do ich zachowania rozumiane jako autonomiczne dobro osobiste małżonków ma znaczenie czysto indywidualne, dotyczy bowiem relacji między każdym z małżonków a wszystkimi innymi osobami. Wskazane dobro osobiste, tak jak inne wartości wymienione w art. 23 k.c., jest nierozdzielnie związane z istotą małżeństwa i zasługuje na ochronę, w każdym człowieku tkwi bowiem prawo do zachowania więzi rodzinnych w stosunku do osób najbliższych, nie każda osoba ma natomiast okazję, aby tego rodzaju więź została faktycznie wytworzona albo by była na tyle intensywna, aby mogła zostać uznana za dobro osobiste przypisane do jednostki o znaczeniu nie mniejszym niż jej godność, cześć albo dobre imię. LEX nr 1409388 (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie I ACa 947/130 Podobnie Sąd Najwyższy (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2011 r., II CSK 537/10))

Reasumując w ocenie sądu jak najbardziej zasadnym w sprawie powodów jest zastosowanie art. 23 k.c i art. 24§1 i art. 448 k.c., czego pozwana nie negowała wypłacając im kwoty:

- 18 000 złotych na rzecz powoda D. W.,

- 10 000 złotych na rzecz powódki M. W..

Rozważania co do zadośćuczynienia na rzecz D. W..

D. W. przed śmiercią swej matki mieszkał wraz z nią i bratem. Był na pełnym utrzymaniu swej matki, która pracowała i była w stanie, poprzez uzyskiwane dochody, zabezpieczyć materialnie syna. T. W. była bardzo troskliwą matką dla D. W., przygotowywała dla niego posiłki, interesowała się jego edukacją (chodziła na wywiadówki, wspólnie z nim odrabiała zadania domowe) wraz z powodem i jego starszym bratem wyjeżdżali na wspólne wycieczki i wspólnie spędzali czas wolny. O bliskości emocjonalnej syna i matki świadczy również to, iż nastoletni wówczas powód sypiał z matką w jednym łóżku a nadto właśnie fakt wspólnego wyjazdu podczas którego doszło do śmierci T. W..

Powód D. W. miał więc poczucie bezpieczeństwa finansowego i emocjonalnego oraz pewności, które wynikały ze stabilności relacji rodzinnych i więzi panujących w jego rodzinie, co było wynikiem zachowania się matki T. W., w przeciwieństwie do zachowania się jego ojca, który nie był dla niego ani autorytetem ani przykładem.

W wyniku śmierci matki powód zupełnie się pogubił w życiu rodzinnym, w zakresie realizacji obowiązku szkolnego, jak i w relacjach z rówieśnikami. Wyraziło się to w opuszczaniu zajęć lekcyjnych, w toksycznej relacji z ojcem, a co do rówieśników w popadnięciu w środowisko patologiczne. Przez długi czas u powoda występowały niepojęte wybuchy płaczu i stany depresyjne. Wynika to z zeznań samego powoda jak i powódki M. W., świadka T. L. oraz niekwestionowanej przez strony opinii biegłej psycholog K. Z..

W ocenie sądu tego rodzaju zachowanie się D. W. jak:

- rozpacz po śmierci matki,

- ucieczka od realizacji obowiązków szkolnych,
- decyzja o wejściu w patologiczne środowisko rówieśnicze,
- toksyczne relacje z ojcem, zakończone opuszczeniem jego domu,

świadczą dobitnie o bardzo głębokim przeżyciu śmierci matki i dużej krzywdzie jakiej w jej wyniku powód doznał.

Przed śmiercią matki powód D. W.:

- miał stabilną rodzinę,
- miał pewną i również stabilną sytuację finansową,
- był nastolatkiem, który doświadczał troski ze strony matki w zakresie: podstawowych potrzeba dnia codziennego, edukacji, wypoczynku i matczynej miłości,
- była osobą która normalnie uczęszczała do szkoły i miała normalne relacje z rówieśnikami,
- wspólnie z matką i bratem spędzał czas w domu i poza nim,
- jego przyszłość przedstawiała się optymistycznie.

Po śmierci matki:

- stracił stabilizację finansową i emocjonalną,
- wycofał się z życia szkolnego,
- zaczął mieć trudności edukacyjne,
- popadł w złe środowisko,
- stracił normalność warunków swego życia,
- zmuszony został do przewartościowania praktycznie wszystkich sfer swego życia.

Zestawiając ze sobą wszystkie czynniki związane z konsekwencjami śmierci T. W. dla powoda D. W., w ocenie sądu, kwota zadośćuczynienia winna się wyrażać sumą 100 000 złotych, czyli biorąc pod uwagę, iż pozwany wypłacił już powodowi kwotę 18 000 złotych należne powodowi zadośćuczynienie winno się wyrażać kwotą 82 000 złotych.

Odnośnie roszczenia odsetkowego należy podkreślić, iż nie wiadomo kiedy powód wezwał pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 170 000 złotych (bo do zapłaty takiej kwoty pierwotnie wzywał powód pozwanego). Stąd nie można przyjąć jego twierdzenia, iż pozwany już 13.04.2015 roku pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia. Jednak bezsporne było to, że w dniu 15 maja 2015 roku pozwany wypłacił powodowi kwotę 18 000 złotych tytułem zadośćuczynienia i w tej sytuacji na ten dzień pozwany mógł już w pełni ocenić wysokość zadośćuczynienia, jakie należy było powodowi i wypłacić mu w całości kwotę 100 000 złotych a nie kwotę 18 000 złotych, czyli od dnia następnego po tej dacie pozwany pozostaje w zwłoce z wypłatą kwoty 82 000 złotych wobec powoda D. W. i od tej daty zostały zasądzone odsetki ustawowe do 31 grudnia 2015 roku oraz dalsze odsetki za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty – art. 481 §1 k.c. – pkt. 1 wyroku.

Dalej idące powództwo powoda D. W. o zasądzenie odsetek zostało oddalone jako pozbawione podstaw faktycznych i prawnych. (Pkt. 2 wyroku)

Rozważania odnośnie zadośćuczynienia na rzecz M. W..

M. W. przed śmiercią matki miała już swoją rodzinę, z którą zamieszkiwała na Sycylii we W.. Jednak stale miała kontakt z rodziną i nadal była bardzo związana z matką. Matkę ceniła za pracowitość i poświęcenie dla rodziny. Była dla niej wzorem rodzica i człowieka. Matkę postrzegała zawsze jako ostoję stabilizacji i bezpieczeństwa. Kiedy urodził się pierwszy syn powódka zaprosiła ona matkę do W. i ta przebywała tam przez okres 1,5 miesiąca, co świadczy o bardzo dobrej relacji powódki z matką. Kiedy T. W. wyjechała z W. i wróciła do Polski powódka prowadziła z matką ożywioną, listowną korespondencję, Terasa W. nie zdążyła już zobaczyć drugiego syna powódki, który urodził się w (...) roku. Powódka, pomimo dzielącej ją i matkę odległości, zawsze mogła liczyć na radę i zainteresowanie ze jej strony. Po śmierci T. W. przede wszystkim powódka wpadła w rozpacz (w pierwszym momencie straciła przytomność) i przez długi okres czasu nie mogła dojść do stabilizacji emocjonalnej. Bardzo mocno przeżyła pogrzeb matki na który przyjechała z W.. Po śmierci matki powódka zdecydowała się na wyjazd do Tunezji w rodzinne strony jej partnera. Tam nie była w stanie zaaklimatyzować się bowiem różnice kulturowe były tak dotkliwe, iż postanowiła uciec do Polski. Wróciła do J., tracąc relację z synami, którzy zostali w Tunezji. Śmierć matki sprawiła, iż powódka utraciła poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i utraciła możliwość stabilnej relacji z braćmi bowiem taką decyzję podjął jej ojciec. Przewartościowaniu uległy też jej plany życiowe związane z własną rodziną. Zdecydowała się na ryzykowany wyjazd do Tunezji a potem jeszcze bardziej ryzykowną decyzję ucieczki z tego kraju, co wiązało się z koniecznością zerwania relacji z synami. Powódka utraciła też autorytet jakim była dla niej matka. Przez długi okres czasu po śmierci matki powódka nie mogła otrząsnąć się emocjonalnie i wpłynęło to na pogorszenie się jej stanu zdrowia fizycznego.

Reasumując przed śmiercią matki powódka M. W.:

- opuściła rodzinę w poczuciu, iż matka i rodzeństwo mają bardzo stabilną sytuację finansową, bytową i emocjonalną,
- założyła własną rodzinę i rozpoczęła pracę we W.,
- rozpoczęła budowanie własnej rodziny i miała własne plany oraz sposoby ich realizacji,
- pomimo pracy we W. miała stałą relację z matką, czy to listowną, czy też osobistą podczas pobytu matki we W.,
- była szczęśliwą i zdrową fizycznie.

Po śmierci matki powódka:

- przez długi czas nie mogła wrócić do równowagi emocjonalnej,
- została zmuszona do zupełnej zmiany planów życiowych, bowiem jej partner skłonił ją do podjęcia decyzji o wyjeździe do Tunezji, gdzie musiała podjąć próbę dostosowania się do życia w innej kulturze i środowisku, co zakończyło się porażką,
- utraciła poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego,
- rozpoczęły się jej poważne problemy zdrowotne.

Zestawiając ze sobą wszystkie czynniki związane z konsekwencjami śmierci T. W. dla powódki M. W., w ocenie sądu, kwota zadośćuczynienia winna się wyrażać sumą 60 000 złotych, czyli w sytuacji kiedy pozwany wypłacił powódce 10 000 złotych należna kwota zadośćuczynienia wyrażała się kwotą 50 000 złotych.

Odnośnie roszczenia odsetkowego należy podkreślić, iż nie wiadomo kiedy powódka wezwała pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 87 000 złotych (bo o taką kwotę pierwotnie wzywała pozwanego do zapłaty powódka). Stąd nie można przyjąć jej twierdzenia, iż pozwany już 13.04.2015 roku pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia. Jednak bezsporne było to, że w dniu 15 maja 2015 roku pozwany wypłacił powódce kwotę 10 000 złotych tytułem zadośćuczynienia i w tej sytuacji na ten dzień pozwany mógł już w pełni ocenić wysokość zadośćuczynienia, jakie należne było powódce i wypłacić jej w całości kwotę 60 000 złotych a nie kwotę 10 000 złotych, czyli od dnia następnego po tej dacie pozwany pozostaje w zwłoce z wypłatą kwoty 50 000 złotych wobec powódki M. W. i od tej

daty zostały zasądzone odsetki ustawowe do 31 grudnia 2015 roku oraz dalsze odsetki za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty – art. 481 §1 k.c. – pkt. 3 wyroku.

Dalej idące powództwo powódki M. W. o zadośćuczynienie i zasądzenie odsetek zostało oddalone jako pozbawione podstaw faktycznych i prawnych. (Pkt. 4 wyroku)

Rozważania odnośnie zróżnicowania wysokości zadośćuczynienia na rzecz poszczególnych powodów.

Koniecznym jest stwierdzenie, iż art. 448 k.c. pozwala na swobodę przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia z tytułu wyrządzonej krzywdy. (Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrok z dnia 06.11.2013 w sprawie I ACa 723/13) Jednak nie oznacza to dowolności w kreowaniu przez sąd kwot zadośćuczynienia z tego tytułu.

W wyroku z dnia 10 października 2013 roku Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie I ACa 604/13 stwierdził między innymi, iż:

Na wysokość zadośćuczynienia (rozmiar krzywdy) mają wpływ takie okoliczności jak: dramatyzm doznań bliskich zmarłego, poczucie osamotnienia, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rola jaką w rodzinie pełniła osoba zmarła, rodzaj i intensywność więzi łączącej poszkodowanego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem śmierci, wiek poszkodowanego. L EX nr (...)

W ocenie sądu w rozpoznawanej sprawie największej krzywdy z powodu śmierci T. W. doznał powód D. W.. W jego przypadku cierpienie, ból i konsekwencje dla jego życia z powodu śmierci matki były najpoważniejsze, co zostało opisane wyżej. Stąd w całości sąd uwzględnił jego powództwo i przyznał mu żadaną przez niego kwotę zadośćuczynienia, która – zdaniem sądu – odzwierciedla rozmiar krzywdy przez niego doznanej.

Natomiast stopień krzywdy powódki M. W. jest mniejszy niż brata D. W., bowiem w chwili śmierci T. W. była ona przede wszystkim osobą dorosłą i na tyle dojrzałą osobowościowo, iż mogła niejako dojrzałym przeżyć śmierć matki. Również i stopień bólu i konsekwencje dla jej życia z tytułu śmierci T. W. były mniejsze niż w przypadku D. W. i stąd sąd uznał, iż wysokość zadośćuczynienia dla niej to kwota 50 000 złotych a nie żądana 70 000 złotych.

Rozważania co do kosztów postępowania.

Powód D. W. w całości wygrał proces i w tej sytuacji na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w związku z §2 ustęp 1 i §6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348, z późniejszymi zmianami) należało na jego rzecz od pozwanego zasądzić koszty postępowania w wysokości 4436,65 złotych.

Na tą kwotę złożyły się:

- 3600 złotych tytułem wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika i ta kwota właściwie oddaje nakład jego pracy,
- 51 złotych tytułem opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictwa,
- 785,65 złotych tytułem kosztów dojazdu profesjonalnego pełnomocnika do sądu, wyliczona zgodnie z przedstawionym rozliczeniem kosztów.

Choć powódka M. W. nie wygrała procesu w całości to jednak jej roszczenie zależało od oceny sądu i na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z w związku z §2 ustęp 1 i §6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348, z późniejszymi zmianami) należało na jej rzecz od pozwanego zasądzić koszty postępowania w wysokości 2451 złotych.

Na tą kwotę złożyły się:

- 2400 złotych tytułem wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika i ta kwota właściwie oddaje nakład jego pracy,
- 51 złotych tytułem opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictwa.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594) sąd nakazał pozwanemu zapłacić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę:

- a) 494 złotych tytułem wydatków sądowych (wynagrodzenie biegłej),
- b) 6600 złotych tytułem opłaty od zasądzonych na rzecz powodów roszczeń.

Sędzia Jarosław Klon